NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2280 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 22 OCTOBRE 1924

DEPOT LEG

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

N° 2815

HANOI

	Hanoi	Hanoi hors la banlieue	Toute la Colonie	Hanoi	Hanoi hors la banlieue	Toute la Colonie	Union Postale
Một năm	6$00	6$90	6$50	6$50	7$50	8$00	12$10
Các làng và							
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	10	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.25	4.00	4.50	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	2.00	2.25	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois.

Toutes les lettres de la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM HỮU LỤC
Administrateur-gérant: NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Trường cao-học Đông-pháp bây giờ với trường sĩ-hoạn ngày xưa

Ai cũng biết trường sĩ-hoạn ngày xưa là một nơi xuất sản những bậc lão dân lý chính, những người thay mặt chính-phủ, chấp hành pháp-luật, cầm cái cân thị phi khắc trực cho tính-mệnh tài sản hàng nghìn hàng muôn con người, mà cái sở-học trong trường, thật không sao dủ đức nên có cái tư-cách hoàn-toàn như vậy. Lúc ấy là lúc khoa cử còn hãy còn, những học trò trường sĩ-hoạn phần nhiều xuất thân cử-nhân tú-tài, cựu học đã thâm, có thể nhờ cái tinh lực Hán-học trong bao nhiêu năm mà nghiền-cứu, mà am-tường được một đôi chút hiến-chương luật lệ, lại niên-xỉ cũng đã cao, lịch-duyệt cũng đã khá, dân-tình thế-sự cũng có thông hiểu được ít nhiều, nhà nước vì gấp lấy người ứng dụng trong hàng quan chức ngay, nên chỉ cần cho học tiếng Pháp-chữ Pháp nhiều hơn dủ ứng đối được với các quan bảo-hộ, như thế cũng tạm kể là nhân-tài chính giới của nước Nam trong buổi giao-thời rồi. Song, đó chỉ mới là cái cách quyền nghi một lúc mà chưa phải là cái phép chính-trị lâu dài. Trong việc chính-trị, không việc gì trọng hơn việc dụng nhân; vì cái chủ quyền tối cao trong một nước là hai cái cơ-quan hành chính với tư-pháp, mà người chủ động trong hai cái cơ-quan đó tức là các quan; quan mà đắc nhân thì chính sự tất là tu-minh, pháp luật tất là công doãn mà nước được trị, dân được yên; quan mà phi nhân thì dù chính-sự lương-hảo, pháp-luật tường bị đến thế nào cũng không khỏi lạm dụng cái quyền hành chính tư pháp ở trong tay, giở cái thủ đoạn rán sành ra mở đổi trắng thay đen mà lộng thành cái cuộc hại dân hại nước. Cho nên nước nào cũng vậy, đời nào cũng vậy, muốn cho dân yên nước trị thì cũng phải thận trọng về việc dụng nhân, đã là ông quan, dã là người thay mặt chính-phủ mà phát hiệu thi lệnh, chiết tụng minh hình, cái mồm nói là thép là gang, cái oai ra là sấm là sét, người trông là bụt sống, kẻ chắc là đền trời, cái họa phúc lợi hại của nhân-dân quan-hệ cả ở trong cái tay ấn của những người đứng vào cái địa-vị ấy, nhận lấy cái chức quyền ấy, thì thế nào cũng phải lựa cho được những người am-tường chính trị, thông hiểu pháp-luật mới nên; làm một tòa nhà, không có lẽ giao phó cho anh thợ vụng, đánh một cỗ xe ngựa, không có lẽ ủy sử cho chú cốc sẻ mù, từ xưa đến nay, không một nghề gì, không một việc gì đem giao-phó ủy-sử cho kẻ không thạo nghề, không sành việc mà khỏi hư khỏi hại được; huống-chi cái nghề làm quan, cái việc hành chính tư pháp trong một dân một nước, so với làm một tòa nhà, đánh một cỗ xe ngựa, còn trọng đại mà còn khó khăn hơn biết là nhường nào! Người hành chính mà nếu chính-trị không được am tường, người tư-pháp mà nếu pháp-luật không được thông hiểu, thì thật cũng không khác gì anh thợ vụng làm nhà, chú cốc-sẻ mù đánh xe, cái nhà ấy tất là méo mó xiên-xẹo, cái xe ấy tất là đổ gãy tan tành hẳn; cái nhà méo-mó xiên-xẹo, cái xe đổ gãy tan-tành, còn không lấy gì làm hư hại cho lắm, chứ chính-trị pháp-luật mà đã đến bị những người không sành việc, không thạo nghề làm dảo điên trái ngược, thì dân vì đó mà cùng, nước vì đó mà loạn, hư hại kể gấp mấy cho cùng. Ở các nước văn-minh, những người theo về nghề làm quan nhận lấy cái việc hành-chính tư-pháp, tức là những người từng có học chuyên-môn về chính-trị pháp-luật cả, nghĩa là thạo nghề mới dám làm nghề, sành việc mới dám nhận việc vậy. Nhà-nước Bảo-hộ cũng xét rõ cái lẽ ấy, cũng muốn cho những người theo về nghề làm quan, sẽ nhận lấy cái việc hành-chính tư-pháp ở nước ta sau này được là người thạo nghề sành việc hết, nên từ khi bỏ khoa-cử cũ thì trường sĩ-hoạn cũng bãi ngay mà lập ra trường pháp-chính, tức cũng là một trường học chuyên-môn về chính-trị pháp-luật ở nước ta, nay dỗi gọi là trường cao-học Đông-pháp mà trong nghị-định nói rõ những người tốt-nghiệp ở trường ấy sẽ bổ dụng vào các chức quan hành chính tư pháp sau này, thế là cái phép tuyển dụng quan chức của nhà nước đã tường-mật hơn xưa nhiều mà người làm quan ở nước ta sau này sẽ là người thạo nghề sành việc cả vậy.

Song, cái phép của nhà-nước lập ra vẫn là tốt thật, nhưng cũng có được người tốt thì mới thật hay; lập ra trường học, cốt để đào-luyện lấy nhân-tài chính-trị pháp-luật mà bổ dụng trong quan chức cho khỏi phí nhân; nhưng nếu người học chỉ có một cái mục-đích thăng quan phát tài, mượn đó để làm bực thang bước tới, chí đã không tại học thì học cũng chưa hẳn thành nghề, mà dù có vị cái văn bằng tốt-nghiệp, cái thìa khóa mở con đường hiển-đạt, phải cố công cùng sức học tập trong mấy năm, lức tốt-nghiệp rồi muốn cho đạt cái mục-đích chóng thăng quan phát-tài cũng lại phải dùng tới cái học gia pháp là những thủ-đoạn dối trên lừa dưới, nặn bạc khoét tiền kia, chứ kể gì đến học trên giấy trong trường những là hương lợi trừ hại, chính-trực công minh thì còn chọc gì được dân mà còn kiếm đâu ra xu nữa; việc hành-chính tư-pháp ở nước ta sau này đã chắc là thật đắc nhân hay chưa, ta chưa có thể trông ngay ở cái trường học được mà còn phải trông ở những người học thế nào.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 21 Octobre 1924

Đồng-minh với nước Đức

Tin Coblence. — Các cửa hàng chứng bấy nay Đồng-minh thu lợi đã giao dịch nước Đức, chỉ trừ ra đường hỏa xa là không mà thôi.

Nghị-viện nước Đức

Tin Berlin. — Nghị-viện giải tán. Ngày 7 Décembre sẽ bầu cử.

VÕ THUẦN-HIỆN

Bordeaux, ngày 21 Octobre 1924

Cái vấn-đề vì ăn bức dùng đất đỏ ở nước Pháp

Quan thượng-thư bộ nội-vụ Chautemps có gởi cho các quan quản-trường một tờ chu-tri về việc tổ chức việc chống lại cái nạn vì ăn bức dùng đất đỏ. Trong giấy chu-tri định đặt các hội đồng hàng quận để kiểm soát việc bán các thực phẩm tối-yếu, và trù tính việc cổ-động và tổ-chức việc buôn-bán để chống lại sự tăng giá thái quá.

Việc bảo cử ở nước Anh

Một đảng đảng lao-động, một đảng đảng tự-do và đảng bảo-thủ khi nên chống chọi với nhau kịch liệt.

M. Asquith có nói đảng tự do và đảng bảo-thủ không có chung chương-trình, nhưng cai điều-đình riêng với nhau một vài hạt mà thôi.

M. Macdonald có nói đảng lao-động chủ bênh vực cuộc hòa-bình và bênh vực cái chính sách của bản đảng đối với nước Nga.

Tòa nội-các nước Đức

Quan thủ-tướng Marx điều đình về việc lập tòa nội-các không thành-công, vì đảng dân-chủ không chịu đồng-lao cộng-tác với đảng quốc-dân.

Quan thủ-tướng Ebert xin giải-tán nghị-viện. Ngày 30 novembre (?) sẽ bầu-cử.

Cavite, ngày 21 Octobre 1924

Một cuộc bay của người Nhật

Tin Đông-kinh 18. — Ngày 27 octobre này, các phi-hành-gia trong binh-gia nước Nhật sẽ tổ-chức một cuộc bay, xưa nay người Nhật chưa dám bay như thế bao giờ. Hai chiếc tàu bay sẽ bay từ Korozava, là một nơi có cái phi-cơ của Nhật ở bắc bộ nước Nhật vượt qua các eo bể Tsushima, gần Shimonsek, bay thẳng một chuyến đến Hán-thành (Cao-ly) không đỗ chỗ nào nghĩa là bay luôn 960 dặm. Mỗi chiếc tàu bay có viên quan võ, và hai người phụ. Tàu bay sẽ chứa dầu xăng, đủ dùng trong 10 giờ. Hiện tàu taáy đã chở hai chiếc tàu bay khác đến Hán-thành, để dùng trong khi bay trở về.

Khí-cầu Shomandoah của Hoa-kỳ

Tin Tacoma 18. — Khí-cầu Shomandoah tới Camp Lewis hồi 9 giờ sáng, nhưng vì sương mù, nên mãi đến 4 giờ chiều mới cột lại được.

VIỆC QUẢNG-ĐÔNG

Ngày 18 Octobre ở Quảng-châu có tin gởi đến nói rằng hai cánh quân tranh đánh nhau khí-giới của quân thường đoàn, đêm hôm nay vẫn đánh nhau. Hàng mấy nghìn nhân-dân trốn đến Hương-cảng. Việc binh-đao thật đáng trẻ cả. Quân lính bắc lôi các kẻ ti-nạn. Có hai chiếc pháo thuyền Hoa-kỳ và 6 chiếc của các nước bảo hộ quyền lợi của người ngoại-quốc.

MẤY THỨ RẺ CÂY SẮT TRỒNG

Trong mục tạp-trở ở tạp-chí Bulletin économique de l'Indochine tháng Mai 1924 có tóm lược một bài của MM. Mac Indoo Sievera và Abbott trước đây có đăng ở báo Journal of Agricultural Research (août 1919). Trong bài ấy có khảo sát về mấy thứ rẻ cây ở Java, ở Fidji, ở Úc-đại-lị-á, và ở Ấn-độ, có cái tính sát trùng.

Các giống cây ấy ở đây cũng có, người mình thường gọi là dây long kem, ko kem, dây cóc, dây cát, sắn leo tàu.

Các thứ cây ấy có một thứ nhựa, giống sâu ăn phải hay dụng phải cũng bị độc.

Dùng các rẻ cây ấy làm thuốc nước hay làm thuốc bột trừ giống trùng cũng được. Chế làm bột dùng để trừ bọ chó, bọ gậy, ruồi, cũng chiếu giống bọ khác, rất hiệu, nhưng dùng để trừ giống dệp, giống gián thì lại không công hiệu.

Người Trung-hoa có khi dùng các giống rẻ cây như sau này:

Lấy từ 1 k. đến 1 k.20 rẻ cây, cắt nhỏ ra, rồi cho vào cối với một ít nước mà giã, cho đến khi thành một thứ bánh thật mị thì bọc vào một miếng dẻ, mà vắt ở trên một cái bình đầy nước, rồi cho thêm nước nóng, có trộn 250 grammes xà-phòng vào. Sau cùng đổ nước thêm vào cho đến được 100 litres.

VĂN UYỂN

Sầu ngâm

(Thơ liên hoàn)

Vò võ phương xa cảnh một mình.
Quyên kêu ve khóc đã buồn tênh.
Chân mây xao xác đàn chim lạc,
Cỏ ấy cây thưa muốn gợi tình.

Càng ai tỏ giải tấm tình,
Tri-âm khuất nẻo một mình vào ra.
Vì đàn xa cách quan-hà?
Hỏi giăng bóng xế hỏi hoa cành tàn.

Hóa-công sao khéo khéo đa đoan?
Thơ t ẩn riêng người nỗi dở dang.
Chắc chóng sau mai bao hội hợp?
Tình kia cảnh nọ xiết bi hoan.

Vầng trăng lúc khuyết lúc tròn,
Ngưu-lang, Chức-nữ cũng còn cầu Ô.
Chút thân lưu lạc giang-hồ,
Tấm sơn gột rửa bao giờ cho phai?

Có thâu khách địa dự ai hoài,
Nông nỗi càng ai tỏ khác nhòi?
Duyên phận ngẫn cho bèo nước
[đoàng!
Cuộc đời thôi cũng cảnh hoa tàn.

Lênh đênh phiếm dật phương trời,
Vì ai xui khiến cho người hợp tan?
Tình riêng luống những bàn hoàn,
Lấy ai mà tỏ can-tràng cho không?

Vừa mới ngày nào gặp gỡ đây!
Chiều chiều ngoan-cảnh chốn hiên tây.
Chim hôm xao xác vào rừng lạ,
Thoang thoảng hồn nam giấc thổi bây.

Ngày đâu chảy nước tan mây,
Vui kia cân với sầu này nhẹ tênh!
Làm chi nữa! kiếp lênh đênh,
Một mình vò võ đầu ghềnh cuối sông.

Hưng-yên, Trần-yêu-Quyn.

Đối kinh

Kia ai thơ-thẩn đi ra?
Mà sao khéo cũng giống ta một bình.
Về người nho-nhã xinh-xinh,
Con ai vào đấy, lại mình hẳn thôi!
Ở mà thật, dịch phải rồ,
Dưới trần đâu có thấy ai như mình.
Ra tuồng ghét lợi khinh danh,
Khôn ngoan rất mực lọt vành nghĩa
[nhân.
Gương trong chẳng chút bụi trần,
Đời ta sắc tướng mười phần cả mười
Trông ta mình tấm tỉm cười,
Dường như đem thói khinh đời trêu

Làm thinh ta kể gót đầu mình ngẫm:
« Nước đời điên-đảo éo-le,
« Trò đời tấm chuyện è-chề đáng
[t ương.
« Sá chi luân lý cương-thường,
« Tham vàng bỏ nghĩa làm gương bêu
[đời. »

Nỗi thương nơi chẳng hết lời,
Nửa thương nửa sợ bời bời chẳng
[xong.
Hỡi mình ra những thẹn thùng,
Biết mình có thẩu nỗi lòng nay cho.
Vì đ i nên phải toan lo,
Gặp nhau không lẽ làm ngơ cho đành.
Sự đời toan hỏi đến mình,
Nỡ đưa con mắt vô-tình liếc chơi.
Người đâu mà lại khinh người?
Đời thông-minh cũng là đời vụ-vơ.
Càng rông mặt càng ngẫn-ngơ.
Nỗi niềm tâm sự bây giờ hỏi ai?
Ra chi cái cuộc ở đời,
Lưới trần trời đã vuông rồi k ó ra.
Dám xin mình chớ cười ta.

Nguyễn-quan-Nhân

HÀI ĐÀM

Cái sức mạnh của sự tùng

Có người lên hỏi trời:

— Ở hạ-giới lắm kẻ tàng đám cả gan bàn cả trời thì cái sức mạnh sự tùng to đến thế nào!

Trời đáp:

— Cái sức mạnh sự tùng không biết thế nào mà nói! Ông không xem vợ còn hơn trời mà có kẻ tàng, nhất là tàng chát hư-danh, đem bán cả vợ buồng chi tôi!

Sơn-phong

Tự do diễn đàn

Chữ trinh đáng giá nghìn vàng

Tục-ngữ ta có câu: « chữ trinh đáng giá nghìn vàng », câu ấy thật là một cái gương sáng cho khách quần-thoa nước ta, mà có thể soi thấu được mấy nghìn năm trở về trước, và mấy nghìn vạn năm về sau này nữa.

Trinh là gì? là trong lòng ngay thẳng, một da sắt son, những điều tà dục ở ngoài dẫu xang-đột đến đâu cũng không có thể cỏ-hoặc được, vì thế nên chữ trinh từ xưa đến nay không cứ thời-đại nào, đâu giờ cũng phải quý trọng, mà ai đã sinh ra là phận liễu-bồ thì cũng phải so-sức để noi tới cái gương quý báu ấy, bởi ai cũng quí báu như thế, nên mới đem chữ trinh cân nhắc mà cho là đáng giá nghìn vàng, thuộc về khoáng-sản thì vàng là quý nhất, toước về tiết nghĩa của đàn bà thì chữ trinh là trọng nhất, nên lấy chữ trinh mà sánh với nghìn vàng, là tỏ ra ý đàn bà mà giữ cho trọn vẹn được chữ trinh thì thật là khó-khăn và quý báu cũng như một người mà có nghìn nén vàng vậy.

Chữ trinh làm sao mà quý như thế? là vì người đàn-bà phần nhiều có những tính tình tự-nhiên của tạo-vật phú để cho là những tính tình khó giữ cho chữ trinh hoàn-bảo được.

Một là tính nông-nổi không chịu suy xét cho đến nơi đến chốn, thấy làm sao bắc-bao làm vậy, nên nhiều khi mắc phải kẻ này, vướng vào mẹo khác, mà thành ra thương danh bại nghĩa, bởi vậy nên ta có câu rằng: « Đàn ông nông-nổi giống thời, đàn bà sâu sắc như coi đựng trầu », nghĩa là người đàn ông nông nổi đến đâu, cũng còn sâu sắc hơn đàn bà nhiều, một câu ấy là đủ làm xác chứng cho đàn-bà có tính nông nổi vậy.

Hai là tính hay cả ngợi, cái thấy những kẻ nói năng khéo léo, và hoạt bát, thì vội vẻ mà nghe theo ngay, dần dần thành tin quá mê quá mà tưởng những lời ngọt bùi có thể tỉ-độ mình được khỏi cái tình cảnh của mình đương tác bực mà vào được vòng vui vẻ thỏa thuê, đến khi tỉnh được giấc mộng đêm xuân thì cái hồn tiết trinh cũng đã phăng phắt bơ vơ khó lòng mà chiêu gọi lại được nữa.

Ba là tính tham lam không biết phận, cứ đứng nói năng thông nói ngọ, đã được voi lại đòi tiên, không lấy cảnh mình làm sướng làm vinh, mà yên phận vui lòng, lại cứ ước-ao như kẻ nọ người kia, hoặc tham vì sắc hoặc mến vì tài, nên nhiều khi cái lòng tham vọng nhớ thềm ấy nhân dịp mà bị lửa tình tang bốc mãi lên không thể nào mà vãi dập được.

Ấy chỉ vì những nết ấy nên đàn bà khó giữ cho chữ trinh được hoàn toàn; chữ trinh khó như thế, nên mới cho là quý và có giá-trị như thế.

Vì chữ trinh là quí nên đàn bà không cứ sang hay hèn, giàu hay khó, hễ giữ được tốt trinh, thì không những có danh tiếng hiện thời bấy giờ, cho người ta phải kính phải phục, lại có thể để được tiếng thơm cho hậu thế, cũng có khi chỉ vì một tấm lòng trinh, vẫn là chị em mẹ đĩ, mà cũng nên là một bậc anh-thư liệt-nữ, mẫu mẹo nào nay nọa, bia đài rực rỡ, nghìn năm hương khói phụng thờ.

Người ta đã sinh là kiếp má hồng, hơn nhau chỉ một tấm lòng tiết trinh, giàu thì ăn trắng mặc trơn, lên xe xuống ngựa, nghèo thì quần nâu áo vá, cơm hẩm canh rau, nhưng cốt nhất giấy rách phải giữ lấy lề, nếu mà không giữ được chữ trinh, thì dẫu áo gấm vàng, cũng là phường vô loại, nhà vàng gác tía, cũng là người bỏ đi, giàu mà chi, sang mà chi, phong lưu khnê các mà chi, hoa chào nguyệt đón vinh gì mà vinh.

Một cái vấn-đề chữ trinh tuy là vấn-đề quan thiết riêng cho khách quần thoa, nhưng phong hóa của xã-hội, tinh thần của quốc dân, cũng phải hệ trọng một phần vào vấn-đề ấy nữa, nước ta trước kia thì đàn bà chỉ kìm cửi thêu thùa. Quanh quẩn trong chốn gia đình mà chữ trinh cũng đã lấy làm khó, đến bây giờ thì chính vào thời đại giao thiệp, khách cân-quắc cũng sắp sửa ghé một phần gánh nặng với quốc-dân, nên chữ trinh lại càng nên nhắc đến luôn, mà lại vào thời đại khó giữ hoàn toàn hơn là thời đại trước, vì ít lâu nay nữ giới nước ta cũng đã mất phần học thức chưa hiểu thấu được tinh thần, đã vội nhận ngay tự do làm chủ nghĩa, bảo là văn tinh văn cảm, chưa chan đầy cả trong óc các nữ lưu, mà coi hẳn chữ trinh là chữ cần người Tây, không cần chi phải đọc nhắc đến nữa. Vậy nên kỳ-giả phải nhắc đến cái vấn đề chữ trinh đáng giá nghìn vàng, mong rằng các bạn quần thoa sẽ lần lại cái gương qui báu ấy cho lại được sáng sủa như xưa, để cùng nhau soi ngắm chán chuốt cho có được cái chân giá trị ấy.

Đào-xuyên, Đặng-trần-Vân

Cuộc thi thơ

Của Nhóm-nghiên-Quốc-văn-xã

MMMXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nơi nào có thấy không?
Một dãy tường hoa bao học sĩ,
Mấy hàng bia đá đượng sân trong.
Danh thơm Thủ Tử văn chưa mất,
Cảnh đẹp Tô Nàng miếu vẫn chung.
Trải mấy tang-thương cơ chỉ cũ,
Một nền luân-lý nếp nho-phong.

Đặng-đình Tấn
30, Rue Duvigneau, Hanoi

MMMXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cảnh cũ Tô Nùng núi lại sông.
Cây cỏ cam đường đà nắng rạn,
Đá bia tiễn-sĩ lác rêu phong.
Lễ ngại nên cũ còn ghi đó,
Khảo hạch ngày xưa lấy nhớ không?
Trời nọ đất kia ta đấy nhỉ?
Ai mài sạch được nét nho-phong.

Đỗ-đăng-Cao
Làng Báo-thôn, Hà-nam

MMMXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo Khổng ai là chẳng kính chung.
Văn tựa trăm hoa phô vẻ tốt,
Miếu hoa mấy nóc nức hương xông
Lầu chuông gác trống lừng thanh giáo
Bia đá lâu soa rạng sắc phong.
Dấu cũ Nhị Nùng thêm thắng cảnh,
Lý triều ghi tích với non sông.

Thư-ký Lục lộ, Hanoi

MMMXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo Khổng xưa nay vẫn bài sùng.
Thánh tổ gây nền nêu đạo đức,
Châu con tạc khắc ở ở thủ công
Danh thơm bốn bể lừng kim Bắc.
Học rộng năm châu mở cõi Đông.
Dấu cũ còn truyền di tích lại,
Ai ai là chẳng khói hương chung.

Đặng-văn Lưu
11, Bd Henri d'Orléans, Hanoi

MMMXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Muôn thuở lưu truyền mối Việt-Đông
Đức hóa mông mênh dòng nước Nhị
Đạo cao chót vót đỉnh non Nùng.
Biển vàng bia đá hương còn đượm,
Hồ bạc lầu son cảnh vẫn phong
Cửa Khổng là đây xin kỷ-niệm,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Trần kim-Hùng
49, Rue du Coton, Hanoi

MMMXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cỏ Giám kia kìa cỏ miếu chung.
Nền Lý gió đưa hương thánh đạo,
Bia Lê trăng rọi vẻ nho-phong
Quốc-hồn gọi tỉnh dòng Hồng-Lạc,
Văn-hóa tô thêm vẻ Nhị Nùng
Can tỉnh hãy còn riêng một chỗ,
Chẳng ai là chẳng biết tôn sùng.

MMMXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu kia ai có biết không?
Nền Lý xây nên đàn trở đậu,
Màu nho tô khắp vẻ non sông.
Tô Nghiêm nhất cả vàng Nùng Nhị,
Tinh-túy thanh ra thói Lạc-Hồng.
Xem gác Khuê-văn vẫn can-tỉnh,
Mới hay Không-giáo thật vô cùng.

Lương-văn-Bảo
83, Route du Grand Bouddha, Hanoi

MMMXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Đạo đức vun gây giống Lạc-Hồng.
Một dãy tường vôi cơ-chỉ cũ,
Hai hàng bia đá lịch triều phong.
Nếu không bát ngát riêng trời đất
Tòa miếu nguy nga vững núi sông.
Tang hải trải bao mưa với gió,
Lễ văn này vẫn lễ văn chung.

Trần-trọng-Viên
7, Rue Résident de Miribel, Hanoi

MMMXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Không ngày nga ở cõi Đông.
Cây cỏ Tứ Thù rào đạo đức,
Khắp miền Nùng Nhị rạng non sông.
Xuân thu hương hỏa hai kỳ tế,
Cổ kim tinh thần một chữ trung.
Kẻ tự Thái-ninh (1) lâu biết mấy,
Gió mưa trải mấy cũng như không?

MMMXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa thánh thâm nghiêm biết mấy [trùng.
Từ thuở Lý triều gây dựng trước,
Trải đời Nam đế kính tôn đồng.
Người qua kẻ chợ trông nghe đạo,
Khách lại trường an muôn sửa lòng.
Nhưng mưa cũng chẳng đen, mái chẳng [khuyết.
Thu dương lồng lộng chói trời Đông.

MMMXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Từ Lý về sau kể xiết cùng.
Mấy lớp cung tường trên cõi Bắc.
Một nền đạo đức giữa kinh Đông.
Nước thêm Nhị-thủy ngày [dịnh.
Hoa trồ Nùng-sơn bát hóa-công.
Đề vịnh gợi là ghi sự tích,
Anh thư có chí huống anh-hùng.

Bồ-nam Lê-Từ
Văn-sĩ tri-sự Văn-xã, Huế

MMMXXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu còn đây đạo vẫn sùng.
Đỉnh, Lý, Trần, Lê in tích cũ,
Đông tây, nam, bắc đội trời chung.
Mảnh gương kim cổ tiền nhân đề,
Bia đá giang-sơn hậu thế trông.
Nối đạo văn-minh đông thánh tử
Một nền văn-miếu giữa phương Đông

Vũ-ngọc-Chân
Bến-thủy près Vinh

MMMXXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh miếu nguy nga ngửa mặt trông
Nước Hán đỏ lòe sông Nhị bắc,
Trời thu trắng vẻ núi Nùng đông.
Vấn tâm hỏi khách sao nay vắng.
Chiếm bảng thăm người lúc biển [thông.
Nghiêu Thuấn mấy mưa tường phú mỹ
Vui lòng sĩ nữ một lòng chung.

Nguyễn-đức-Ân
Rue Gia-hội, Huế

MMMXXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
[illegible]
Cựu học từ xưa [illegible]
Văn-minh lối mới bằng còn trong.
Trở cùng tuế-nguyệt hàng bia đá,
Gắn với tang-thương bốn cõi đồng,
Còn nước còn non còn cảnh ấy,
Còn nền văn-hiến giữa phương đông

Lê ngọc-Thạch
Làng Trác-bút, Hà-nam

(1) Thái-ninh: Lý-nhân-tông niên hiệu thầy tập văn miếu.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 24 độ
15 giờ 28 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ năm 23 Octobre 1924
S. Romain

Âm-lịch

25 tháng chín năm Giáp-tí
Ngày Kỷ-hợi
Hành Hỏa Sao Tinh, Trực Trừ.
KỊ: Tài-chánh, Giá thú, Động thổ, Kế-bán.
NGHI: Mộc-dục, Kinh-lạc, Thương-quan, Khai-thị, Giao-dịch, Nạp-tài, Quan-kế, Khai-quang Hội-hữu, An-môn, An sàng, Tài-tụ, Thương-lương, Tác-tảo,

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	10	55
— nhì, —	10	12
— ba,	9	45
Thóc hạng nhất,	6	50
Bắp ngô —	6	50

Giá bạc. Kể từ ngày 22 Octobre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 đ f. 45

In tàu bay. — Ngày 21 octobre, ở Lai-châu có đến tin báo rằng quan Giám-đốc Bride đã ở Điện-biên-phủ về Lai-châu lúc 10 giờ 15, lượt trở về tỉnh ra hết 30 phút và đường đi là 100 ki-lomètres. Khi ngài tới nơi thì chức dịch sở tại đều ra đón cả. Sáng hôm nay trong khoảng 9,10 giờ thì ngài trở về.

Ngày 20 octobre hồi 12 giờ 25 ở Chợ mới có điện rằng: Vì máy hết, cho nên chiếc tàu bay số 1 bị rơi xuống ở phía bắc Chợ-mới chừng 1 kilomètre. Quan hai Puypéroux và M. Gourmel đi chiếc tàu ấy đều vô sự.

Đô-đốc Đường tại Hanoi. — Quan Đô-đốc Đường kế-Nghiêu đã cùng với mấy quan trong tòa Tham-mưu Vân-nam đi xe lửa tới Hanoi chiều hôm qua.

Hội-đồng chính phủ. — Trong kỳ Hội-đồng chính-phủ thường lệ tháng sau này, ngoài những vấn đề xét sổ dự-toán năm 1925 thì quan Toàn-quyền sẽ hỏi ý-kiến Hội-đồng về việc sửa đổi lại Hội-đồng chính-phủ.

Nghỉ lễ Toussaint. — Nhân dịp lễ Toussaint, các trường đệ nhị cấp được nghỉ ba ngày là 31 octobre, 1er và 2 novembre.

Còn các trường đệ nhất cấp thì chưa rõ, nhưng có lẽ cũng nghỉ bấy nhiêu ngày. Khi nào được tin đích, bản quán sẽ đăng báo.

Hội chợ Hanoi

Làm thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 16 Décembre 1924.

Hội đồng soạn sách và hội đồng kiểm sách. — Đạo nghị-định quan Toàn-quyền về việc lập ra hội-đồng soạn sách và hội-đồng kiểm sách tại nha Học-chính Đông-pháp mà bản báo đã nói trong số hôm qua, nay lược thuật như sau này:

Nay lập tại nha Học-chính Đông-pháp một hội-đồng soạn sách và một hội-đồng kiểm sách cùng các bảng treo tương dùng vào việc học sơ-đẳng yếu-lược.

Hội-đồng soạn sách thì thuộc quyền các quan Thanh-tra học-chính (ban văn-chương và ban khoa-học) và quan Đốc-học trường Cao-đẳng Sư-phạm.

Hội đồng ấy gồm có:

Một ông giáo-sư thượng hạng Tây ngạch học độ nhất cấp do quan Học-chính tổng trưởng cử, làm chánh hội đồng; ba ông giáo-học bản xứ do quan Học chính tổng trưởng cử và tâu cải bổ vào nha Học-chính; một nhà thân hào bản xứ do quan Học-chính tổng trưởng cử sau khi hỏi ý-kiến quan Toàn quyền Bắc kỳ; các học trò trường kỹ nghệ Hanoi do quan Học-chính tổng trưởng chiếu lời tư của quan Đốc trưởng ấy có thể được cử làm những cuộc hội-họa của hội-đồng.

Công việc của hội-đồng này là soạn các sách các bảng treo tường rồi chuyển lên hội-đồng kiểm sách kiểm duyệt lại.

Các bản sách phải làm toàn bằng chữ Pháp.

Hội đồng kiểm sách thì gồm có:

Quan Học-chính tổng trưởng (hay vị đại-biểu ngài) làm chánh hội-đồng;

Một quan thanh-tra học-chính do quan Học-chính tổng-trưởng cử làm thần viên; một quan cai-trị đầu tỉnh phó toàn quyền; một quan cai-trị do quan Thống-sứ Bắc-kỳ cử; hai ông thân-hào bản-xứ do quan Học-chính tổng-trưởng chiếu lời tư của quan Thống-sứ Bắc-kỳ cử lên; quan Đốc-học trường Cao-đẳng sư-phạm làm thư-ký nhưng có quyền nghị-luận.

Hội-đồng kiểm sách thì kiểm xét các bản thảo các sách, các bảng treo tường và quyết định về sự chuẩn, không, tạm; sau khi xét xong, thì các bản thảo ấy chuyển giao cho quan thủ-hiến các xứ không có đại biểu tại hội-đồng xét, trong khoảng hai tháng, các quan thủ hiến các xứ xét có ý kiến gì đính vào gửi giả lại hội-đồng, bấy giờ hội-đồng mới chuẩn định.

Khi các bản thảo đã chuẩn y rồi thì hội-đồng soạn sách đem dịch ra tiếng bản xứ cho các trường ở Bắc-kỳ và Trung kỳ. Các bản dịch xong sẽ đưa ở ý kiến hai ông thanh-tra bản xứ có chân trong hội-đồng rồi mới in.

Còn bản dịch cho các trường ở Nam-kỳ, Cao-miên và Ai-lao thì giao cho các quan thủ-hiến học-chính các xứ ấy.

Sách và bảng thuê đấu giá in xong rồi sẽ nhường lại cho các quan thủ-hiến các xứ mà giá bán lại không được quá cái giá tính in. Sách ấy cũng có thể bán lẻ cho các tư gia theo như thể lệ trên ấy.

Xà-phòng **THIBAUD**

làm bằng nước hoa Cologne

0 $ 15 một bánh

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hà-nội

Cuộc hội nghị Thái-bình dương. — MM. Daniens quan chánh cai trị hạng nhất ngạch thuộc-địa và Yves Heary quan Giám-đốc Nông-lâm và sản mục đi dự hội-đồng Thái-bình-dương tại Honolulu đã đi tàu *Fontainebleau* trở về tới Hanoi rồi.

Tòa Thượng-thẩm. — Chiều thứ ba, tòa Thượng thẩm còn xử mấy việc nữa mà trong số báo ngày hôm qua chưa đăng kịp, song chỉ có mấy việc sau này là đáng đăng là:

Việc ăn cắp ngà. — Nguyễn có một người ở làm đồ ngà ở phố Hàng Gai sang Hong-kông mua một ít ngà để làm đồ bán. Khi về đến Sầm-khơ Haiphong sở Thương-chính khám xét xong, đem về nhà soát lại thấy mất hai đoạn ngà không biết ai ăn cắp, hiện người làm đồ ngà đã có đơn thưa ở sở Cẩm. Được tin lần có một người đưa ngà đến nhà bị mất cắp đặt làm đồ, thì chủ nhà nhận ngay được là những loại mất cắp ở Haiphong, liền bắt lễ trình sở Cẩm. Sau xét ra là tên Ng-văn-Long tỉnh Thương-chiêu ở Haiphong, khi khám hòm thì ăn cắp ngà đang đem ngà ấy đưa cho người nhà ở thuê làm đồ. Tòa án Trung-trị Haiphong phạt Ng-văn-Long 3 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm xử tăng lợi lên 6 tháng tù.

Cờ bạc. — Vì việc cờ bạc hôm qua, tòa Thượng-thẩm giảm phạt Ng-thị-Đức xuống 200 quan ăn treo. Số báo hôm qua bỏ xót hai chữ *ăn treo*, nên nay cải chính lại cho đúng.

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Phố Tràng-tiền, Hà-nội

GỖ LIM CÂY!

Có hơn một trăm cây gỗ lim xanh « Hạ-cương », nóc 70 thước vuông, muốn bán.

Hỏi tại bản-quán.

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Bản báo nhận được của M. Lê văn-Thiều, xã Đông-thành, tổng Minh-thuận, tỉnh Bến-tre (Nam-kỳ) một cái măng-đa bạc 5 đồng, là tiền của ông và của mấy nhà từ thiện gửi ra quyên giúp các dân bị lụt xứ Bắc-kỳ ta, vậy xin đăng qui tính phương-danh các nhà hảo tâm như sau này:

MM Lê văn-thiều. . . .	1 $ 00
Đoàn-thị-Dậu. . . .	1 00
Lê văn-Quận. . . .	1 00
Hoi văn-Dân. . . .	1 00
Lê-thị-Nhi	0 50
Lê-thị-Cát.	0 50
Cộng.	5 $ 00
Những số tiền bản-báo đã nhận được từ trước. .	724 $ 55
Tổng cộng. . . .	729 $ 55

Bà Trần-thị-Thọ và bà Lâm-thị-Thang ở Nam-kỳ nghe thấy người Bắc phải mấy nơi bị lụt thì có đem quyên tại quan sở tỉnh Vĩnh-long hai nghìn đồng để giúp những nhà bị lụt. Bà Trần-thị-Thọ lại định sẽ mua ra Bắc để trần hành cứu cấp cho những người bị lụt.

Tiền quyên phó thông-sứ nhận được đến ngày 21 octobre 1924:

Quan Đốc-lý Haiphong vừa gửi nộp quan Thống-sứ số tiền 874 $ 30 là tiền đã thu được trong khi mở cuộc đá bóng của hội « La Flèche » và « Radium ».

Nhà Sanyoke cũng nộp 372 $ 60 là tiền của những người làm công trong hiệu đã quyên được.

Nhà A-viat cũng nộp	91 $ 60
Công-ty vận tải auto	24 35
Các sở quyên ở Sơn-la	261 80
Đại-lý Vân-yên	108 20
Tỉnh Quảng-yên	735 50

Vậy số tiền nhận được trong một ngày công đợ: là 2467 $ 75 đã đem gửi ra ngân-hàng, lồng cộng với những số trước được là 27.183 $ 17.

Thi trí huyện hạng ba. — Từ ngày 24 đến 26 novembre tại Hanoi sẽ mở kỳ thi trí-huyện hạng ba. Các đầu bài ra thứ tự như sau này:

24 novembre 1924

1°) Luận Pháp-văn từ 8 đến 12 giờ.

2°) Luận quốc ngữ từ 14 giờ 30 đến 17 giờ 30.

25 novembre 1924

3°) Dịch một bài văn chữ Pháp ra chữ nho từ 9 đến 11 giờ.

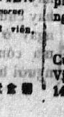
26 novembre 1924

Kỳ vấn đáp bắt đầu từ 9 giờ. Số thí huyện hạng ba định lấy là hai người.

Những người trúng tuyển thì tùy với chỗ huyện khuyết mà bổ theo thể lệ sau này:

Lượt khuyết thứ hai và thứ năm thì sẽ để dành cho những người trúng tuyển. Nếu không có ai trúng tuyển thì không để dành gì cả.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montes

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

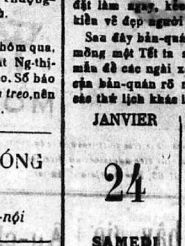
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá một lọ 0 $ 80

Ai muốn thừa lịch năm 1925? — Lịch mới năm 1925 hiện nay bản-quán đương bắt đầu làm. Có nhiều thức về rất đẹp, rất nhã. Vậy có lời kính-cáo để các nhà đại công thương trong nước, ai muốn thừa lịch năm 1925, thì xin kịp đến bản-quán mà chọn các kiểu, ý mang kiểu nào thì đặt làm ngay, kẻo chậm ra thì các kiểu về đẹp người ta tranh hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đã biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 100 trở lên. . .	0 $ 35 một
Từ 11 đến 99 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 10 . . .	0 45 »
Tiền cước.	0 20 »

Các ngài ở xa, muốn mua từ tuồng nên trả nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn viết thơ về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. Bùi-xuân-Tràng
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Ngạch Học-chính. M. Đồng-phục-Hộ, giáo học hạng ba được nghỉ già hạn thêm một năm nữa kể từ ngày 1er Septembre 1924.

Được bổ giáo-tập tập sự:

M. Ng-văn-Thi, có bằng Sơ-học Pháp-Việt.

Được bổ giáo tập phụ tá mỗi tháng 15 đồng:

MM. Ng-như-Tương, Ng-ngọc Dạ có bằng Sơ-học Pháp-Việt.

Ngạch tòa Sứ. — M. Trần-ngọc-Thiện, thư ký tập sự ngạch tòa Sứ tại Phủ-lý được tấn chức.

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh thám tiểu-thuyết)

PHẠM-BÙI-CẦM diễn thuật

Xuất bản lần thứ nhất

Có sửa sang lại nhiều chỗ

Sách dày hơn 100 trang

Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp

Giá mỗi quyển . . . . 0$30

Tiền cước . . . . . 0 . 11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho:

M. BÙI-XUÂN THÀNH

61-63 — Rue du Coton — Hanoi

Ngạch lục-sự. M. Đỗ-đình-Hữu, thư ký lục-sự thượng hạng ngạch Tòa tại Bắc-giang nay đổi về làm sự tại tòa Án đệ nhị cấp ở Yên-thế thay ông Lý-văn-Huân lục-sự hạng nhất vào năm nhà thương.

Trường Sơ-học kiêm-bị. — Các trường Sơ-đẳng yếu-lược ở Gia-lộc (Hải-dương) ở Tây-đằng phủ Quảng-oai (Sơn-tây) ở Xuân-trường (Nam-định), ở Đoan-khê, ở Quảng-uyên (Cao-bằng) nay đổi làm Sơ-đẳng kiêm-bị.

Hội Trí-trí. — Đến ngày mai là thứ năm 23 octobre 1924, hồi tám giờ tối, ông Phạm-trọng-Điều, « Tối-ngiệp trường Cao đẳng pháp-chính, thám-tá ở phủ Toàn quyền » nói chuyện về: « Chính-thể nước Pháp ».

Xin mời các ngài hội-viên đúng tám giờ tối ngày mai vui lòng đến dự nghe ở nhà hội cho đông.

Hội Trí-trí lai cảo

Xe dụng nhau. — Chiều hôm qua hồi 1 giờ 30 cái tam máy xe điện số 4 và cái 0-10 số T. 613 của M. Đặng-Chuẩn do chauffeur Cao-danh-Tập cầm máy đi đến hàng Ngang thì dụng phải nhau, may không việc gì đến người, chỉ hư bông xe mà thôi.

Bội tín. — M. Vũ-Phương ở phố Cửa-nam trình Cảm rằng M. Nghiêm-Vinh bội thì mất một cái 0-10 giá 1400 đồng trên đi mất.

VIỆC BẮC-KỲ

PHỦ LẠNG-THƯƠNG

Tác-giả thật! — Hôi ba giờ chiều hôm thứ ba mới rồi, ngay lúc chuyển xe-lửa ở Hà-nội lên lấy tiền đồ ở ga, kẻ qua người lại đông nghịt cả đường tế mà người đen bà vào mua hàng ở hiệu Khúc-gần đấy vừa ra đến cửa thì có một tên ăn-mày ăn mặc đỏ hỏi đồ bếp chạy đến đề hỏi người đen bà lấy ra cướp lấy bọc tiền rồi tìm đường lẩn thoát, vừa may lúc bấy giờ ông cảm đi xe đạp ở sở ra ga thấy tiếng kêu thì lập tức chạy theo bắt ngay được. Tên ăn-mày đồ-nội vàng, vứt trả bọc tiền lại cho chủ lấy thân, nhưng đã muộn quá rồi.

Ấy là đường lộ thanh-thiên bạch nhật phố xá đông đúc như thế mà những quân ăn-mày đồ này còn dám giở ngón cướp giật ra, cứ những chỗ vắng vẻ không ai thì không biết chúng làm đến thế nào.

VIỆC KINH-ĐÔ

Lên đồng mà chữa bệnh. — Vừa rồi ở làng Nguyệt-biều thuộc huyện Hương-thủy có nhà cậu ấm kia vì bệnh thương-hàn nhập lý, cơ nóng làm thần tán loạn. Khi cười, khi nói, lúc tỉnh lúc mê, hình như là mắc phải bệnh điên, bệnh cuồng gì vậy. Thầy thuốc đã hết phương cứu trị nay mới bày ra sự cầu thần mà trị bệnh. Vậy thời 30 tháng 10 octobre vừa rồi nhà ấy bày đàn cuộc mời thầy phù-thủy đến sai đồng, khi sai đồng thì một người trong vòng bà con ngồi đồng, sai mời hỏi thì đồng lên. — Lạ thay, tuy là người ấy ở trong vòng bà con thì có lẽ việc nhà ấy biết được rành rành chẳng sai, ấy mới là thay, người nhà thấy thế lấy làm kính sợ quá nhưng vẫn có tòng nghi lại lấy giấy viết thử để tên họ của kẻ từ giã trong chỉ phải ấy để xem thử, rồi về lại trong lòng một đưa ra thử bắt lấy có nhầm chăng, thì người đồng bắt được trúng ngay, thì trong hàng bà con lấm kẻ khiếp phục lắm lắm. Lại có nhà nọ việc gia-đình, mỗi điều mỗi trái rồi lại lấy giấy viết thành phái thuốc để trị bệnh, viết ra chữ mà đọc chẳng được thì hóa ra cũng một điều vô ích mà kẻ thọ bệnh vẫn đau luôn, chẳng hề được thuyên giảm chút nào, một đêm ấy ở trong nhà huyên náo đã lo thương mà ra chẳng nên việc gì cả, thật đã mất phiền phí mà cũng vô ích lắm thay.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-NGÃI

Có phải là cái triệu bất-tường đó chăng? — Ngày 13 tháng 9 trời quang mây tạnh, nắng ráo vừa vừa, giữa khoảng từ 9 giờ mỗi đến 1 giờ chiều, trông lên trời bỗng thấy khắp cả đều có một thứ tơ như tơ nhện từ trên mây cao rơi lần xuống đất, kẻ ra nó nối liền lớp này đến lớp khác rải rác ra tận lần xuống, có đôi sợi to, và dây bằng cái lỗ chim vậy. Tơ ấy trắng lắm, lấy tay kéo dài ra thì thấy có từng sợi chi nhỏ mười tương tự như tơ loài nhện. Ở các ruộng các vườn đều thấy đặng trắng cả lòa khoan ngó đặng dính trên các cây cao như cả là phướn dài gió bay phấp phới. Lắm người cho là một cái triệu đại bất-tường, rồi đây không đại-hạn thì cũng gió lớn tại lớn vậy. Nghe vậy nhiều người lo sợ cái tai nạn sắp đến sau này. Chẳng biết cái tơ ấy vì đâu mà có? Mong rằng cán nhà báo-học

(Xem trang tiếp số, cột thứ nhất)

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá sách mỗi quyển . . . . 0 $ 80

Tiền cước mỗi quyển . . . 0 . 12

Ai ở xa mua viết thư về cho

ông Bùi-xuân-Tràng

61-63, Rue du Coton — Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
BỎ TÚI
SỌC VÀNG
Hay nhất, bền, là chân tình đối với khách xa chỉ dùng độ-quang
BẢO ĐẢM 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU
A. PERROUD (Nhà xanh)
19, Phố Paul Bert, — HANOI —
2089

PHÒNG KHÁM BỆNH
66, đường Quan-thánh, Hanoi
Sáng nào cũng khám bệnh từ 10 giờ đến 12 giờ — trừ chủ nhật.
Chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ-nhật. 2220

HÚT THUỐC LÁ « COQ » KHÔNG MẤT TIỀN, SAO LẠI KHÔNG HÚT?
Muốn biết cách làm thế nào thì hỏi tại hiệu GRANDS MAGASINS RÉUNIS *hoặc hiệu nào vẫn bán thuốc cho mình.*

• THUỐC MYSOL •
Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khắc chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở kiện bao chữ CHASSAGNE 59, *rue Paul-Bert Hanoi*
Bệnh chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

Bảo cho công-chúng biết, để giảm bớt cái lòng mê-tín dị đoan của người mình, kẻo mỗi khi một câu chuyện gì đặt bày ra, mà có ma quỉ, có kỳ quá thì lo sợ, thậm chí có người bỏ cả ăn, quên cả ngủ, nghĩ mà buồn cười thay!

Triện bất tường đâu thì chưa thấy, chỉ thấy năm nay nắng thì quá nhiều, mà mưa thì rất ít, tháng năm hễ đến tiết này, tức tháng 8 đến tháng 9 tháng 10 là cái mùa mưa lụt lạnh lẽo, lá ra tiết đông-thiên, có năm nay rất lạ là đã hơn nửa tháng 9 rồi mà không mưa không lạnh chút nào cả, chỉ thấy nắng chang chang cả ngày, nông nực không kém gì tiết trời hạ, khoai lúa không nước khô như rang, các nhà nông van trời khóc đất, lo tưới tát mãi, e rằng mùa tháng 10 này phải mất nửa thì chắc là phải đói to! Ôi! trời thay dổi kỳ quái thế thì hại cho dân xiết bao!

Cái nạn ô-tô. — Trưa ngày 19 vừa rồi, có chiếc xe thơ kia chở thơ ở Qui-nhân ra, chạy vừa đến phố Cửa-tây đụp phải một đứa bé bán kẹo, độ 14, 15 tuổi, xây xát cả mày mặt, máu ra lênh láng, trông thấy đang ghê, linh tuần thành liền chở vào nhà thương điều trị xem ra thì vết thương phạm vào trán rất sâu, nên máu ra như xối, mới đó cả bánh xe! chưa rõ rồi ra sung chết thế nào!

Nguyên thằng bé ấy ở bên phố kia bán kẹo, thoạt có người ở bên phố mọ kêu nó vào đem lại bán, thường nó nó sợ trật mối hàng nghe kêu thì chúi cổ chạy cắn ngang qua đường không còn trông trước ngó sau chi cả, giữa lúc ấy xe thơ đi đến, bất thình lình nhỡ tay không tránh kịp; cái lỗi ấy xét ra không phải tại người đánh xe vậy!

Cái nạn ô-tô thường ngày có nhiều cái rất ghê gớm, tan xương nát thịt, bể óc gãy chân, cái hiện trạng nguy hiểm đến thế, mà lạ thay cho những người bộ hành không chừa, lỗ đi đường thì gánh gồng đón hót và cứ nói giữa đường mà đi lại tự do, đến nỗi xe bóp còi mấy cũng không nghe được, tránh ra nhiều lúc phải lâm sự nguy-hiểm. Còn các nhà ở trước phố phường gần các quan lộ, không ai biết răn đe lũ bé con, cứ thả chúng nó dong chơi dọc đường đùa chạy đi lại một mình, thì tránh sao khỏi sự rủi ro được?

Mong rằng quan trên lưu tâm cấm kỵ các nhà ở gần quan-lộ không được để con cái ra đường, các người bộ hành đi trên các đường ti liên lý nên đi bai bên bờ lề, ngó có gặp xe cho dễ tránh, các chợ quán ở đường sá, không cho ngồi buôn bán ở mé đường và cấm các người cầm xe gặp lối nào đông người hoặc phố phường chợ quán phải chạy chậm lại; hễ mấy điều ấy mà nghiêm cấm thì may ra cái nạn auto mới có thể giảm bớt đi được.

Đánh chữ. — Độ này ở phố Thụy-xà có đôi tiệm Hoa-kiều đánh chữ 36 vị cổ nhân. Từ bữa có cách chơi ấy ra, thật là đã khắp các hạng người đánh rất đông, nào đàn bà, nào trẻ nít thị lo vái cúng cho nắm chiêm bao thấy mà đánh, hễ thấy gà thì coi chữ nào tướng tinh gà thì đánh, thấy chó thì đánh chữ tướng tinh chó, thấy chi đánh nấy; còn các người hơi biết chút chữ nghĩ thì nay bàn thai này mai bàn thai nọ, bàn đi bàn lại, thấy này thấy khác, lũ lượt rủ nhau kẻ một vài xu người đôi ba bào đua nhau đánh, một trăng thành ba chuyện, lòng tham mãi lại không thấy chán! Kẻ cũng qui nghe ai cũng là phua cả. Cho hay cái nghề đánh chữ kiếm tiền rất dễ dàng, mà hay ra cũng rất quỉ quyệt, kẻ lên ai đã đánh lỗ tới thì cũng phải mê lụy theo buôn! Ô! cái tính tham của người mình đề khiến họ hoặc được lắm vậy!

Nghe đâu mấy hôm đầu đánh rất đông, sau này nghe quan ham bắt, nên họ thụt mất, mà có còn đánh cũng giấu đút ở xó nào, không dám ra tỉ tê ra đỗ tự-do như mọi bữa đầu nữa. Người năm ba xu, kẻ năm ba hào, mà nghe họ thâu mỗi ngày cũng có số 5, 6 trăm bạc! Mong rằng quan trên do bắt và ngăn cấm thì cái thoi kiếm tiền xảo quyệt ấy đi, thì có phần đỡ cho con dân một vùng ở Thụy-xà vậy.

MỚI CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
Tập I, giá 0 $ 15
Bán ở khắp các hàng sách

HÔTEL DE FRANCE
29, Boulevard Rollandes Hanoi
Kính-trình các quí-khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.
Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 p.

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi.
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.
Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.
Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:
Cachets du Docteur Rascol
0 $ 60 một ống sáu cachets

KÍNH CÁO CÁC BẠN ĐỌC TIỂU-THUYẾT
Bộ « TỤC TÁI-SINH DUYÊN 續再生緣 » của Nguyễn-đỗ-Mục đã xuất-bản, cũng chia làm hai cuốn:
Tiền-biên . . . . . 0 $ 90
Hậu-biên 0, 90
Tiền cước gởi mỗi cuốn 0, 20
Ngài nào muốn mua, xin mau-mau gởi thư và mandat cho ông NGUYỄN-ĐỖ MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

Bộ « SONG-PHƯỢNG-KỲ-DUYÊN » cũng đã xuất bản lần thứ ba. Có đổi lại các bức vẽ theo kiểu mới.

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
HỘI SÁN NHIÊN ĐÀI HỌP
ĐẠI HỘI-ĐỒNG THƯỜNG NIÊN
Đúng một giờ chiều chủ nhật 26 Octobre 1924, xin mời các ông các bà hội-viên ở hội « Sán-nhiên-đài » đến họp đại-hội-đồng thường niên tại nhà hội ở ngõ hàng Mã-mây, số nhà 14 tỉnh Hanoi.
Hội-đồng Trị-sự.

Tôi thứ tư 22 Octobre 1924
HUYNH-ĐỆ NHƯ THỦ TỨC
Tình xiêm áo dễ đổi thay,
Anh em là nghĩa chân tay khôn đời.
Vì ai khuyên giải nên nhời,
Cái ơn trọn vẹn mấy đời cho quên.

Tôi thứ năm 23 Octobre 1924
TÔ-THỊ VỌNG PHU
Trịnh phụ sao nỡ ở hai lòng,
Phận bạc là gương khách má hồng.
Còn nước còn non còn tiết phụ,
Trơ trơ người đá đứng chồng chồng.

Sở máy kêm ở Quảng-Yên cần dùng thợ làm các ống hơi dùng vào đèn để hàn (autogène).
Hỏi ở đây. 4024

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì khá nên dùng thuốc:
Gouttes de Virginie
chỉ vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.
Giá bán: 1 $ 20 một lọ

號正泰金
茶名子獅
Thưa các ngài,
Chúng tôi mở ra tại Haiphong, Hà-nội, hai cửa hàng đều được các ông bà có lòng quý-hóa chiếu-cố cho nhiều, lấy làm đa tạ lắm. Nay bản chi-nhánh tựa lòng quý-hóa của các chư ông bà mà hết lòng nghiên-cứu về các thứ chè lại thật là hơn cả các hiệu khác, không giám nói lấy lời, xin mua về thử so sánh thì đủ rõ là các hiệu khác còn kém xa. Những tên chè của bản hiệu như sau này: Kim-thái, Lam-mận, Công-thái, Như-ý, Tam-hỷ, Ngũ-phúc, Tam-nguyên, Thiên-thái, Minh-thái, Kim-mậu. . . .
KIM-THÁI
HAIPHONG: Số nhà 148, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
2161

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!
Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, năm-hiện Khải-định thứ ba, tờ Nội-các phụng lời chân phê rằng:
Chiếu nay đã được phòng cần MONTES *qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng nếm dùng qua rất hay, đáng nên giữ thường, trước đây phê thị gửi cho qui được phòng chế-ông để lỗ thanh-giá.*
Khâm thử.

• Rượu này đã kê cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTES
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

56 44

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lý-tiêu-nhị nói:

— Tôi nghe tiếng hai người ấy nói thì là người ở *Đông-kinh*. Lúc đầu lại không biết quán-dinh là ai. Khi tôi đến rót rượu, bỗng sực nghe tiếng sai-bát thì-thào nói đến 3 chữ « *Cao thái-úy* », vậy thì bọn này có lẽ muốn mưu hại *Lâm* giáo-đầu. Bây giờ ta trông cửa hàng, còn hiền-thê thì lên ra phía sau gác mà nghe trộm xem chúng nói ra sao rồi chuyện gì.

Người vợ nói:

— Hay là phu-quân vào trong đình tìm *Lâm* giáo-đầu để ông ta nhìn xem chúng là người nào.

Lý-tiêu-nhị nói:

— Hiền-thê không biết rõ. *Lâm* giáo-đầu vốn có tính nóng-nảy, lỡ trái ý một chút là những muốn giết người đốt nhà ngay. Nay ta gọi ông ta đến, chỉ sợ người này chính là *Lục-ngu hầu* vẫn nói chuyện mọi ngày thì tất ông ta anh em. Bây giờ có phải liền-tụy đến vợ chồng ta hay không, chi-bằng hễn-thê hãy cứ thử nghe xem sao.

Người vợ nói:

— Phải đấy!

Nói xong, tức khắc lẻn vào đứng nghe. Nghe trong hồi lâu, chạy ra bảo *Lý-tiêu nhị* rằng:

Ba bốn người cùng xúm đầu lại, mà ghé tai thì-thào, chẳng nghe hiểu câu gì cả. Sau bỗng thấy người theo hầu một vị quân quan kia, thò vào trong mình lấy ra một cái gói, trao cho quán-dinh và sai-bát. Trong cái gói ấy bình như vàng bạc thì phải. Tôi lại nghe thấy sai-bát nói một câu rằng: « Việc này cứ để mặc chúng tôi, rồi chúng tôi sẽ liệu hoàn-kiếp cho hắn ». Hai vợ chồng còn đang nói chuyện thì bỗng nghe nhà trong gọi lấy nước nóng để hâm rượu. *Lý-tiêu-nhị* đem nước nóng vào thấy thì sực trông thấy trong tay quán-dinh có cầm một phong thư. *Lý-tiêu-nhị* lại xới thêm cơm để mời người ấn. Khi ấn cơm xong, tính trả tiền rồi rồi thì quán dinh và sai-bát đứng dậy vẽ trước, còn hai người kia cứ đứng ra sau.

Bọn ấy đi khỏi được hồi lâu thì bỗng thấy *Lâm-sung* bước vào, lên tiếng hỏi rằng:

— Mấy hôm nay hàng họ có khá không?

— Xin mời ân-nhân ngồi. Tôi vừa này thấy khác, lũ lượt rủ nhau kẻ một vài xu người đôi ba bào đua nhau đánh, một trăng thành ba chuyện, lòng tham mãi lại không thấy chán! Kẻ cũng qui nghe ai cũng là phua cả. Cho hay cái nghề đánh chữ kiếm tiền rất dễ dàng, mà hay ra cũng rất quỉ quyệt, kẻ lên ai đã đánh lỗ tới thì cũng phải mê lụy theo buôn! Ô! cái tính tham của người mình đề khiến họ hoặc được lắm vậy!

Nghe đâu mấy hôm đầu đánh rất đông, sau này nghe quan ham bắt, nên họ thụt mất, mà có còn đánh cũng giấu đút ở xó nào, không dám ra tỉ tê ra đỗ tự-do như mọi bữa đầu nữa. Người năm ba xu, kẻ năm ba hào, mà nghe họ thâu mỗi ngày cũng có số 5, 6 trăm bạc! Mong rằng quan trên do bắt và ngăn cấm thì cái thoi kiếm tiền xảo quyệt ấy đi, thì có phần đỡ cho con dân một vùng ở Thụy-xà vậy.

MỚI CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
Tập I, giá 0 $ 15
Bán ở khắp các hàng sách

HÔTEL DE FRANCE
29, Boulevard Rollandes Hanoi
Kính-trình các quí-khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.
Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 p.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.
Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.
Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:
Cachets du Docteur Rascol
0 $ 60 một ống sáu cachets

KÍNH CÁO CÁC BẠN ĐỌC TIỂU-THUYẾT
Bộ « TỤC TÁI-SINH DUYÊN 續再生緣 » của Nguyễn-đỗ-Mục đã xuất-bản, cũng chia làm hai cuốn:
Tiền-biên . . . . . 0 $ 90
Hậu-biên 0, 90
Tiền cước gởi mỗi cuốn 0, 20
Ngài nào muốn mua, xin mau-mau gởi thư và mandat cho ông NGUYỄN-ĐỖ MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

Bộ « SONG-PHƯỢNG-KỲ-DUYÊN » cũng đã xuất bản lần thứ ba. Có đổi lại các bức vẽ theo kiểu mới.

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
HỘI SÁN NHIÊN ĐÀI HỌP
ĐẠI HỘI-ĐỒNG THƯỜNG NIÊN
Đúng một giờ chiều chủ nhật 26 Octobre 1924, xin mời các ông các bà hội-viên ở hội « Sán-nhiên-đài » đến họp đại-hội-đồng thường niên tại nhà hội ở ngõ hàng Mã-mây, số nhà 14 tỉnh Hanoi.
Hội-đồng Trị-sự.

Tôi thứ tư 22 Octobre 1924
HUYNH-ĐỆ NHƯ THỦ TỨC
Tình xiêm áo dễ đổi thay,
Anh em là nghĩa chân tay khôn đời.
Vì ai khuyên giải nên nhời,
Cái ơn trọn vẹn mấy đời cho quên.

Tôi thứ năm 23 Octobre 1924
TÔ-THỊ VỌNG PHU
Trịnh phụ sao nỡ ở hai lòng,
Phận bạc là gương khách má hồng.
Còn nước còn non còn tiết phụ,
Trơ trơ người đá đứng chồng chồng.

Sở máy kêm ở Quảng-Yên cần dùng thợ làm các ống hơi dùng vào đèn để hàn (autogène).
Hỏi ở đây. 4024

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì khá nên dùng thuốc:
Gouttes de Virginie
chỉ vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.
Giá bán: 1 $ 20 một lọ

號正泰金
茶名子獅
Thưa các ngài,
Chúng tôi mở ra tại Haiphong, Hà-nội, hai cửa hàng đều được các ông bà có lòng quý-hóa chiếu-cố cho nhiều, lấy làm đa tạ lắm. Nay bản chi-nhánh tựa lòng quý-hóa của các chư ông bà mà hết lòng nghiên-cứu về các thứ chè lại thật là hơn cả các hiệu khác, không giám nói lấy lời, xin mua về thử so sánh thì đủ rõ là các hiệu khác còn kém xa. Những tên chè của bản hiệu như sau này: Kim-thái, Lam-mận, Công-thái, Như-ý, Tam-hỷ, Ngũ-phúc, Tam-nguyên, Thiên-thái, Minh-thái, Kim-mậu. . . .
KIM-THÁI
HAIPHONG: Số nhà 148, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
2161

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!
Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, năm-hiện Khải-định thứ ba, tờ Nội-các phụng lời chân phê rằng:
Chiếu nay đã được phòng cần MONTES *qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng nếm dùng qua rất hay, đáng nên giữ thường, trước đây phê thị gửi cho qui được phòng chế-ông để lỗ thanh-giá.*
Khâm thử.

• Rượu này đã kê cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTES
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Người vợ nói:

— Phải đấy!

Nói xong, tức khắc lẻn vào đứng nghe. Nghe trong hồi lâu, chạy ra bảo *Lý-tiêu nhị* rằng:

Ba bốn người cùng xúm đầu lại, mà ghé tai thì-thào, chẳng nghe hiểu câu gì cả. Sau bỗng thấy người theo hầu một vị quân quan kia, thò vào trong mình lấy ra một cái gói, trao cho quán-dinh và sai-bát. Trong cái gói ấy bình như vàng bạc thì phải. Tôi lại nghe thấy sai-bát nói một câu rằng: « Việc này cứ để mặc chúng tôi, rồi chúng tôi sẽ liệu hoàn-kiếp cho hắn ». Hai người kia bỗng trao một gói bạc cho quán-dinh và sai-bát, lại uống rượu một hồi nữa, rồi đều đi ra. Tôi e việc này tất có quan-ngại cho ân-nhân vậy.

Lâm-sung bèn rằng:

— Người ấy hình dáng thế nào?

Lý-tiêu nhị nói:

— Người ấy hình ngũ-đoản, nét mặt trắng nhợt, râu-ria nhẵn nhụi, trạc độ hơn 30 tuổi. Còn người ấy cao hầu thì cũng không cao lớn cho lắm, nét mặt cũng hung-hung đỏ.

Lâm-sung nghe nói, giật mình kinh sợ mà rằng:

— Người độ 30 tuổi ấy thì chính là *Lục ngu hầu*. Quân tiểu-nhân lại còn dám đến đây mà chực hại ta, nếu ta bắt gặp, sẽ cho băm một trận tan xương nát thịt.

Lý tiêu-nhị nói:

— Ta cũng nên phải đề-phòng. Cổ-nhân thuở xưa có câu rằng: « *Ăn cơm phòng người ẹn, đi đường phòng ngã* ».

Lâm-sung nghĩ giận lắm. Khi ở nhà *Lý tiêu nhị* ra, tức-khắc đi mua một lưỡi đao nhọn gắt tại trong mình, rồi đi sục tìm khắp ngõ sau phố trước. Hai vợ chồng *Lý-tiêu-nhị* lo-sợ toát mồ-hôi ra.

Mờ sáng hôm sau, *Lâm-sung* trở dậy, lại giết đao đi lang khắp phía trong phía ngoài thành *Tương-châu*. Lim suốt một ngày, cũng chẳng thấy đâu cả. Trong đình *Lao-thành*, cũng không thấy chi lạ.

Lâm sung lại đến báo *Lý tiêu nhị* rằng:

— Ngày hôm nay cũng không thấy gì lạ cả.

Lý tiêu nhị nói:

— Ân-nhân ơi! Nếu được vô-sự thì hay, nhưng ân-nhân cũng nên phải cẩn-thận.

Lâm-sung trở về *Thiên-vương-đường*. Cách bốn năm hôm sau, ngày nào cũng đi sục tìm, mà chẳng thấy tin-tức chi, từ đó *Lâm sung* mới được yên dạ.

Đến ngày thứ sáu, bỗng thấy quản đình nói người gọi *Lâm-sung* vào mà bảo rằng:

— Nhà-ngươi đến đây trong bấy nhiêu lâu, ta cũng nể lời *Sài đại-quan-nhân* mà chưa cất nhắc cho nhà-ngươi được tỷ gì cả, nay có một khu « *Đại-quân thảo-liệu-trường* » cách đây độ 15 dặm, mỗi tháng nộp các thảo liệu vẫn có lệ được thu tiền. Trước kia giao cho một tên lính già coi giữ, bây giờ ta muốn khiến nhà-ngươi đi lĩnh, mà đổi tên lính già kia về coi giữ *Thiên-vương-đường*. Nhà-ngươi nên theo sai-bát ra đấy mà kiểm lấy tiền tiêu-dụng.

Lâm-sung nói:

Vâng! chúng tôi xin đi!

Lâm-sung lại đi ra nói chuyện với hai vợ chồng *Lý-tiêu-nhị* rằng:

— Hôm nay quản-dinh sai ta ra coi-giữ « *Đại-quân thảo-liệu-trường* », nhà-ngươi nghĩ thế nào?

Lý-tiêu nhị nói:

— Ra đấy lại tốt hơn ở *Thiên-vương-đường*. Vì lệ thu thảo-liệu xưa nay vẫn có được lấy liều. Mọi khi nếu không tối lễ tại khi trao được ra coi giữ tại đấy.

Lâm-sung nói:

— Chẳng những chúng không hề ta mà lại còn cho ta đi chỗ tốt, không riêu ý từ ra thế nào.

Lý-tiêu-nhị nói:

— Ân-nhân cứ đi không ngại, hễ giữ được vô-sự thì thôi. Chỉ tiếc thay ân-nhân đi xa thì tôi lại không mấy khi được hầu-hạ.

Hai vợ chồng *Lý tiêu-nhị* lại đon rượu mời *Lâm-sung* uống. Khi *Lâm-sung* uống rượu xong, trở về *hiên-vương đường*, vai đeo khăn gói, tay giắt đao nhọn, tay cầm một ngọn hoa-sang, lại vào cáo từ quản dinh, rồi theo sai-bát đi ra « *Đại-quân thảo-liệu-trường* ».

Bây giờ đang tiết trời mùa đông, mây che mù-mịt, gió bấc hiu-vi, có một trận mưa tuyết thật lớn. *Lâm-sung* cùng sai bát trong khi đi đường bị lạnh, không tìm đâu cho được rượu uống.

Khi đến thảo-liệu-trường, xung quanh bèn ngoài có một dãy tường đất. Đầy ra ở cánh cửa lớn bước vào thì thấy bên trong có hai tám gian nhà tranh để làm kho chứa. Trong kho toàn những cỏ ngựa. Khoảng giữa lại có ba tòn nhà tranh nữa. Trong nhà có một tên lính già đang ngồi đốt cái suởi.

(*Còn nữa*).

NGẬM MỘT HƯƠN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau đớc giọng, Khan cổ, Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, vỡ lại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền.

— Ấy là —

một thứ thuốc thần hiệu lắm

ĐỂ MÀ TRỊ

các chứng bịnh ho lao và tức ngực.

THUỐC HƯƠN VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc

Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiện chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Trouchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc:

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert.

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RÙNG

nên dùng thuốc

QUINOFORME

Khỏe-Đẹp, hoạt-bát

Thay thế có ưu-điểm-đặc-biệt hơn dùng một cho thuốc nước

Gởi bán tại Hà-nội nơi các hiệu bào-chế và nhà thuốc LACROIX, 28-30, Rue Philippe de Girard PARIS

Cứu bệnh phùng y

Tôi tên là Nguyễn-văn-Điển ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà-nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, đến đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy hết, sau uống đến 3 hộp mỗi hộp 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TINH-Y-TỐN

Phố hàng điếu số 35, tỉnh Nam-định

Có hộp thuốc chữa 5-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, nặng vào người khỏe mà không mất nhọc.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh: đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ,

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa cà-phê pha với một lí nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán: 0$80 một lọ

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gởi BÁN TẠI:

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul Bert, Hanoi

PHẨM,

Thứ chè tốt thơm quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường làm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả là cho nên gia giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Namdinh

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

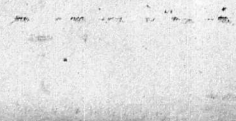
Bệnh lậu thì cần phải điều trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, chưng nên xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức giấy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ như đàm nhỏ và dài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tàng chứng còn phải điều trị bằng thuốc *santal monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không tài nào tuyệt nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt nọc mà để người ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho đàn bà, vì bệnh tất chuyển sang người đàn bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng cho đến rồi có thể làm mất đường sinh đẻ được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không cần gì để hơn thuốc *santal monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hóa-học mà bào chế ra, chuyên trị về các bệnh lậu và làm cho khỏi lây sang các cơ quan khác nữa.

Không cần gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu a ghenhững lời bạn ít từng chải mà dùng những thuốc không có giá trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *santal monal* mà đừng luần cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

Thuốc *santal monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh rêu các nơi, nào bàng-quang, nào ruột thừa và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào chế bằng chiếu được phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh nê dường tiêu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$40 một hộp

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh dục rất nhanh, cả hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Đã tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gởi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

hay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu khi huyết suy yếu, thần-thể mỏi mệt, gầy còm, hay ói kèm huyết sinh ra rao phổi, làm cho hay ho rất uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bởi thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MẤU BỘ 1$40

BỊNH LIỆT KHÌ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc hítôn

GINAT ou SYNOUSINE

Nhà thuốc máy công cộng

HÀNG CHÂNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có thể khỏe

Trị được bệnh huyết suy làm cho trong máu thêm chất đỏ

Gởi bán tại:

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

補 補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống mọt cốc con

無聯合古姬魚吉帳沒嘶禮點吹利

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

2099 *31, phố Trường-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi*

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL BERT, HANOI

Xe-đạp oi đường trường, khung, hrasé, sơn đen, đường gai vàng, khung bánh sơn đen, pédales embouties, máy bơm ở bánh sau, bánh tự-động, tay lái hơi cong, yên kiểu Idéale, có cái chắn bùn, có tủ đựng đồ, bánh hiệu « Chaulois » 450 frs.

Xe chạy thi hiệu « Tour de France » 600 frs.

Các đồ phụ tùng:

Đèn đất, còi, chuông bán giá đặc-biệt.

500.000 quan

kiếm được

bằng 10 quan

Panama có rút số

Một trăm tấm tấm đều mua mỗi người được quyền có một phần, vì nếu vì trúng số mình được tính cả nữa.

MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN

Ngày 15 Février, 15 Mai, và 15 Août 15 November

Tiền về các kỳ trong một năm có hưu 3 triệu quan

Người nào tiền đã được ngay sau khi rút số, và được cấp tức tốc cho diễn nhà trong số. Ai mà là được một quan, được được ra 15 tờ 1 năm rồi, sau sau quan. Vậy không bao giờ mất được. Cứ số nào có trúng, số ấy gởi đến sau mà trong mười liền. Số tiền là bao nhiêu được cả, không phải trả gì cả. Lần rút số mới rồi số 47.180 được 500 000 quan.

Gởi danh hiệu anh ở và tiền bạc tỷ đến là có quan đến.

Comptoir Colonial de Crédit ở Marseille, 12a, Boulevard Pirier

---

CÁO-BẠCH

Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE BOBILLOT** *số 7, phố Bobillot, Hanoi: Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý-khách nên **đến xem xe kéo** *hạng lịch-sự: không xe nào tốt đẹp bằng.*

CHO THUÊ XE Ô-TÔ

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay tìm đi nơi nơi từng trải khắp ta đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ máu lợi, bổ tang phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ngon, thuốc đó lấy tinh hay và thơ quan ai không đều quản dùng.

Ai ai cũng có công dụng, những là người tinh cần công dân là hay lắm ai. Thuốc có ai tinh cần công dân là hay lắm ai. Thuốc có ai tinh cần công dân là hay lắm ai. Thuốc có ai tinh cần công dân là hay lắm ai.

Cho tới bổ máu cho được có ra lợi làm cho có thêm. Chẳng những tinh có trở bổ mà thôi còn là người ăn ngon mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có sướng và chẳng có gì bằng thuốc đó sống: Nước ngọt thanh của Thiên-Chúa chế ra (Laroche de Jadis) tôi cho mọi người người Tây làm những thứ thuốc trị bịnh hay làm bổ thấy hương thuốc nên tiếng.

Vì bởi chẳng có bịnh thuốc Quinina Laroche mà chẳng có có đủng có vạng giấy chứng có cho nên có cho mấy người tinh có có vạng giấy của các quan trọng ý khác nông lòng tin.

Bởi vì thuốc nước Quinina Laroche là thuốc thuốc làm tại nhà người làm bổ thêm.

CÁCH DÙNG

Nước Quinina Laroche phải uống có chừng ly bổ ăn ly có bữa làm chai rượu trọn thời ăn ngon hai bữa ăn. Con người bị bịnh rét thì mỗi một bữa đừng bổ uống một ly, uống 3 ly trước có rét 3 giờ rưỡi, thì ly ly đem uống trước đó nữa giờ.

Thuốc Quinina Laroche đường đi uống không phải nước mà khi thời uống nước thì phải uống có mà uống cho đủ thời.

COMAR VÀ CÔNG-TI

Nay thầy thuốc hạng nhứt tại Paris.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)